

СТАНОВИЩЕ

от доц. Бистра Драгомирова Дудева, дф

за дисертационния труд на Николина Валентинова Цветкова на тема „Развиване на межкултурна комуникативна компетентност в обучението по английски език в 8. клас на профилираните училища и паралелки (интензивно изучаване)“

Дисертационният труд съдържа 348 страници, от които 219 са основен текст на изследването, а 129 са приложения, съдържащи и създадения пакет учебни материали. Библиографията включва 165 източника, като между тях са основни изследвания по методика на обучението по чужд език, межкултурната комуникация и комуникативната компетентност.

Актуалност. Дисертационният труд на Н. Цветкова е съгласен на няколко важни обстоятелства относно съвременната обучение по английски език. Посочено е, че знанието и ползването на езика означава свободно общуване на този език със средства, които са подходящи за съответната ситуация. Разгледано е и становището, залегнало в Общата европейска езикова рамка, за владенето на модерни езици като средство за взаимно разбирателство. Така е обоснована необходимостта от теоретико-приложно изследване на развитието на МКК в обучението по английски език и създаването на технология за развиване на МКК в обучението по английски в 8. клас.

Ориентацията към разработване на педагогическа технология за развиване на межкултурната комуникативна компетентност в тази ситуация е перспективно, показва далновидност относно настоящите и бъдещи потребности на обучаващите се и прави чест на докторантката и научния ѝ ръководител. Изборът на този теоретико-приложен проблем съставлява и един от най-важните приноси на представения труд.

Структура на труда. Уводът на дисертационния труд обосновава необходимостта от изследването и коректно формулира обектът, предметът, целта, задачите, хипотезата и методите на изследване.

Първа глава поставя теоретичните основи за разглеждане на межкултурната комуникативна компетентност (МКК) в социокултурно и методическо отношение. Обстойно е анализиран моделът на МКК на Байръм, който има предимството да поставя в центъра уменията за „межкултурно“ говорене на езика. Анализирана е и концепцията за многоезичието, предполагаща формиране на една обща комуникативна компетентност, при която всички езикови знания и опит са във взаимовръзка.

Втора глава извежда концептуалните основания за изработване на педагогическа технология за развиване на МКК. Докторантката формулира изчерпателно принципите за изработване на педагогическа технология за развиване на МКК в обучението по английски език. Описват се целта и задачите на предложената педагогическа технология. Очергават се методите за създаването ѝ. Границите на учебното съдържание се формулират на основата на модела на МКК според ОЕЕР и модела на Байръм, както и на изискванията на ДОО. Съществено достойнство на изследването е описването на учебното съдържание във работни листове и листове за рефлексия, както и на дейностите на ученика, които

въздействат на различни нива. Като важен етап на прилагането на педагогическата технология за развиване на МКК е посочена проверката чрез тест за установяване нивото на МКК на ученици от 8. клас с интензивно изучаване на английски език. Разработени са и критерии и показатели за МКК на учениците по отношение на знанията, уменията и отношенията.

Трета глава разглежда педагогическия експеримент, който доказва ефективността на изработената педагогическа технология. Детайлно разработени са организацията и съдържанието на констатиращия, обучаващия и контролния етапи на експеримента. Валидността на резултатите се основава на използването на статистически методи.

Обобщенията и приносите на дисертационното изследване са формулирани коректно. Те са иновативни и логически следват от изложението и изследването. Особено предимство на труда е, че заключенията включват и препоръки относно залагането на определени насоки в ядрата на учебното съдържание на ДООИ и за оценяване на МКК на нивото на ДООИ и УП. Изразявам съгласие с приносите, формулирани от докторантката.

Заключение. Дисертационният труд на докторантката Николина Цветкова е самостоятелно проведено и завършено научно изследване, с приложена комплексна методика, успешно реализирана цел и конкретни практически резултати. Докторантката показва в своя дисертационен труд отлична осведоменост в теорията и иновативност в решаване на практическите проблеми на развиването на межкултурната комуникативна компетентност. Тя демонстрира умение да работи творчески с понятийния апарат, да прилага подходящи изследователски методи, да изработва конкретни педагогически технологии, да провежда собствени проучвания и да интерпретира получените резултати. Особени достойнства на разработката са яснотата ѝ и обвързаността ѝ с конкретната практическа педагогическа работа. Качествата на дисертационния труд показват, че докторантката Николина Цветкова е добре подготвен, широко информиран и интелигентен изследовател в областта на методиката на обучението по английски език.

Предлагам убедено на членовете на научното жури да гласуват за присъждане на образователната и научната степен „доктор“ на Николина Цветкова.

Член на научното жури:

Доц. Бистра Дудева, д.ф.